

Verkenning Duurzame Polder Oss-'s-Hertogenbosch

Stand van zaken medio oktober 2019

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Platform Wijk- en Dorpsraden en Project Duurzame Polder
4. Themabijeenkomsten
5. Toelichting besluitvorming Duurzame Polder
6. Omgevingsparticipatie
7. Doorkijk naar komende bijeenkomst Platform Wijk- en Dorpsraden
8. Sluiting bijeenkomst

5. Toelichting besluitvorming Duurzame Polder

1. Aanleiding Verkenning
2. Doel van een duurzame energieopwekking
3. Ontwikkelperspectieven
4. Vergelijking perspectieven
5. Vervolg

Doel van de Verkenning

1. Hoe willen gemeenten en provincie omgaan met initiatieven voor het bouwen van windmolens en het aanleggen van zonnevelden in de Duurzame Polder?
2. Daarbij gaat het **niet over de inrichting van het gebied** (lees: de plaats waar windmolens en zonnevelden worden toegestaan).
3. Het gaat nu over **de manier waarop overheden besluiten willen nemen** over plannen van initiatiefnemers voor windmolens en zonnevelden, welke kaders ze willen meegeven en hoe ze de omgeving daarbij willen betrekken.
4. Duidelijkheid over de manier waarop dat gebeurt, is óók belangrijk voor bewoners, initiatiefnemers en netbeheerders.

Aanleiding voor de Verkenning (1)

**Netbeheerders
(TenneT en Enexis)**

**Bevoegde gezagen
(Rijk, provincie óf
gemeenten)**

**Initiatiefnemers
(zon en wind)**

**Belanghebbenden
(omwonenden, ondernemers,
organisaties)**

Aanleiding voor de Verkenning (2)

Klimaatakkoord van Parijs: In 2015 spraken 195 landen (waaronder Nederland) af om in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius vergeleken met het voor-industriële tijdperk (1750). Met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius.

Klimaatakkoord van Parijs

Aanleiding voor de Verkenning (2)

Nationale Klimaatakkoord: In 2019 maakten meer dan 100 organisaties (waaronder overheden) meer dan 600 afspraken om in 2050 in Nederland *klimaatneutraal* te zijn.

Klimaatneutraal betekent een CO₂-reductie in Nederland van tenminste 49% in 2030 ten opzichte van 1990 en een CO₂-reductie van tenminste 80 tot 95% in 2050.

Nationale klimaatakkoord

Klimaatakkoord van Parijs

Aanleiding voor de Verkenning (2)

Regionale Energie Strategieën (RES):
Eén van de afspraken in het nationale klimaatakkoord betreft het opschalen van de elektriciteitsproductie uit *duurzame bronnen op land* tot 35 TWh *in 2030* voor de *bebouwde omgeving*.

Daarbij gaat het om de energie-behoefte, de energievoorziening én concrete plannen en projecten per regio.

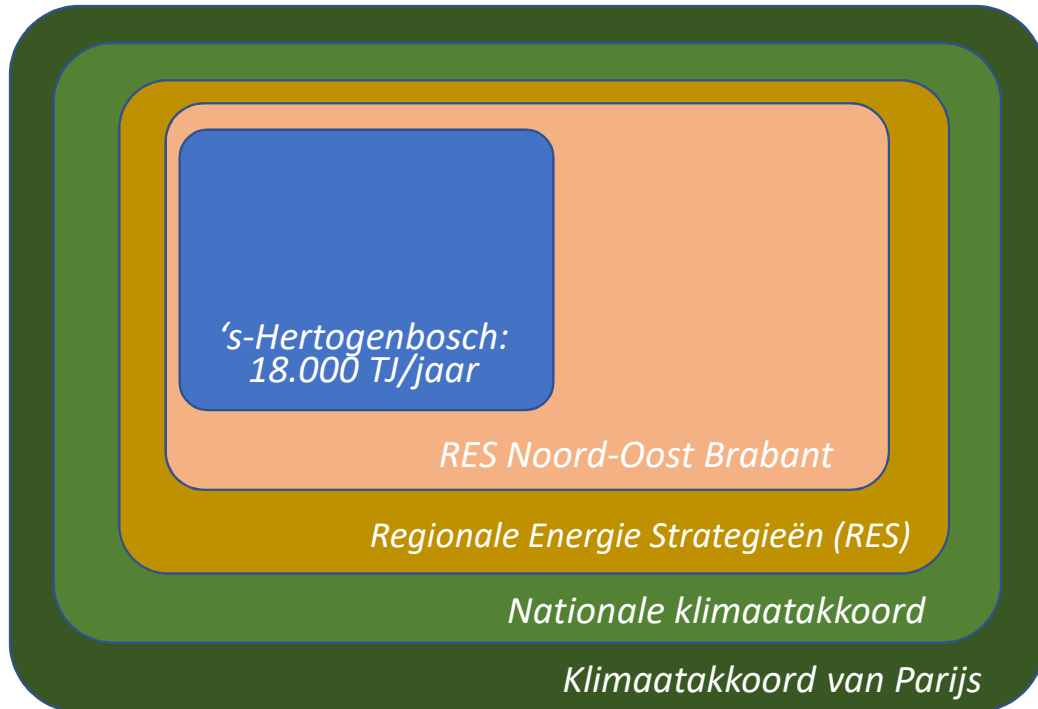
Aanleiding voor de Verkenning (2)

Regionale Energie Strategie Noord-Oost Brabant: De gemeenten Oss en 's-Hertogenbosch maken samen met de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, Landerd, Meijerijstad, Mill en Sint Hubert, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Uden en Vught een energie-strategie voor de *regio Noord-Oost Brabant*.

Aanleiding voor de Verkenning (2)

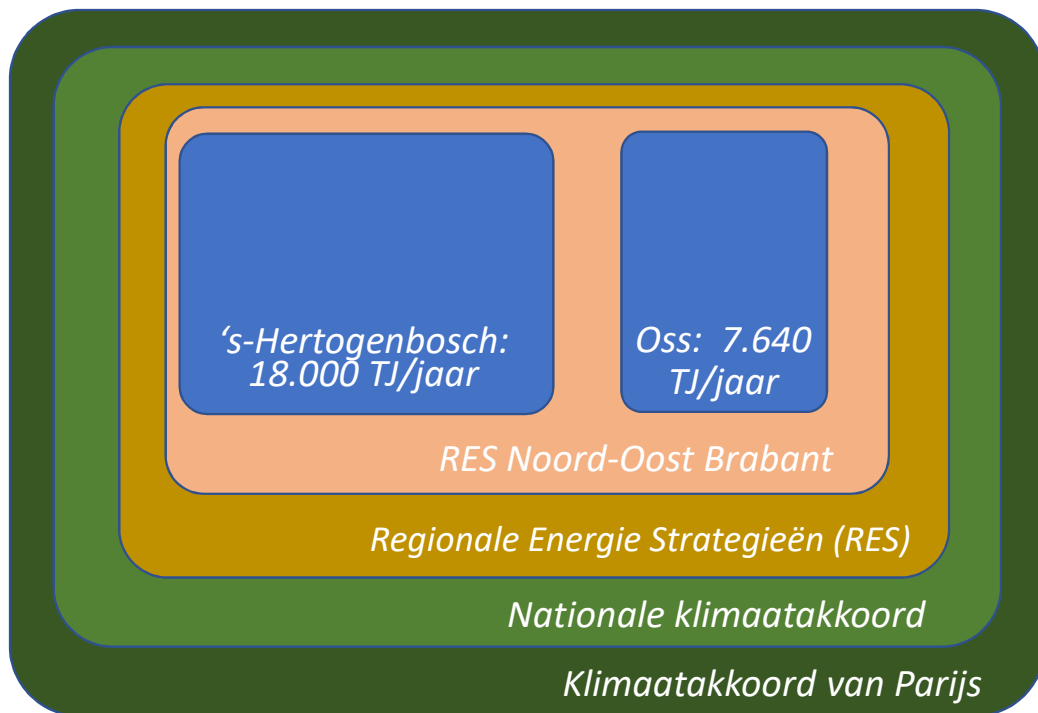

De gemeente 's-Hertogenbosch wil in 2050 **energieneutraal** zijn:

- ✓ 8.000 TJ besparing energieverbruik
- ✓ 2.200 TJ grootschalig opwekken / opslaan binnen de gemeentegrenzen met zon- en wind
- ✓ 800 TJ opwekken op eigen grondgebied met zon op daken
- ✓ 500 TJ duurzame energie buiten de gemeente
- ✓ 6.500 TJ restopgave (nog niet ingevuld)

Aanleiding voor de Verkenning (2)

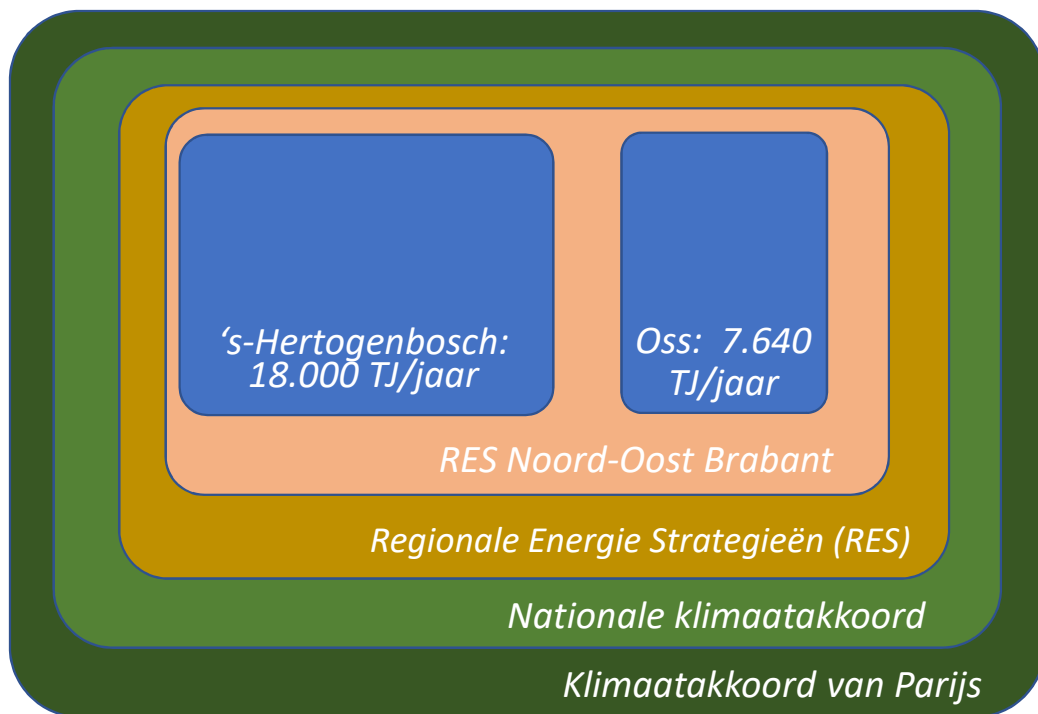

De gemeente Oss wil in 2050
energieneutraal zijn:

- ✓ 3.820 TJ besparing energieverbruik (inclusief zon op daken)
- ✓ 1.910 TJ duurzame warmte en energieopwekking binnen de gemeentegrenzen met zon en wind
- ✓ 1.910 TJ duurzame energieopwekking buiten de gemeente (?!)

Aanleiding voor de Verkenning (2)

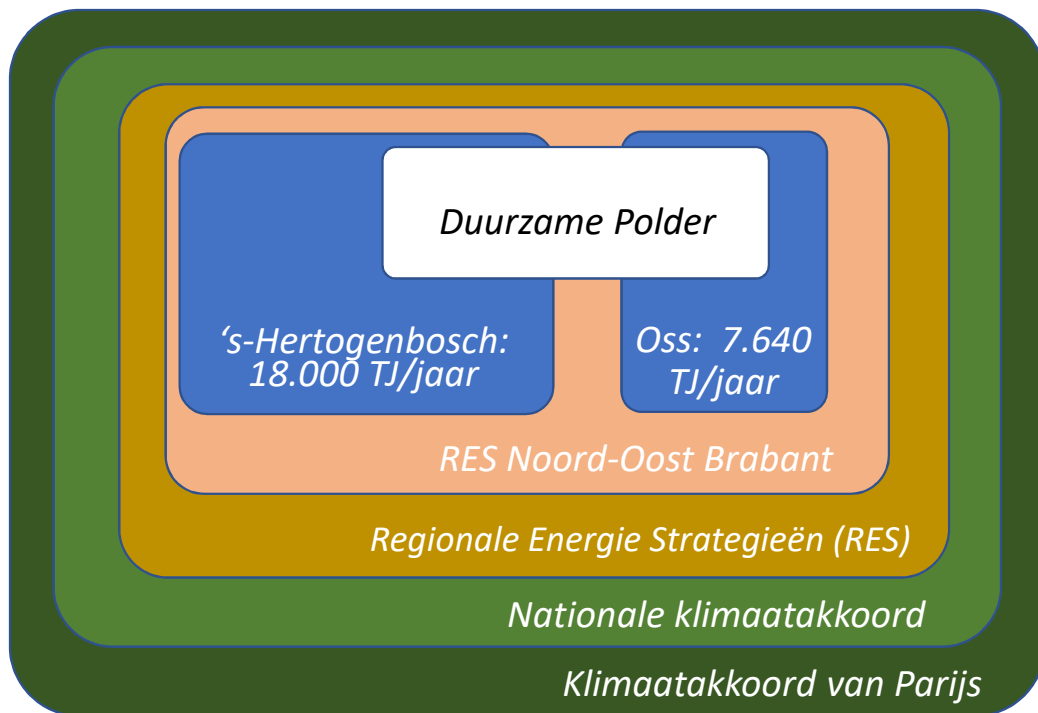

Provincie Noord-Brabant:

- ✓ In 2030 wordt 50% van de energie opgewekt uit duurzame bronnen
- ✓ In 2050 wordt 100% van de energie opgewekt uit duurzame bronnen, grotendeels in Noord-Brabant

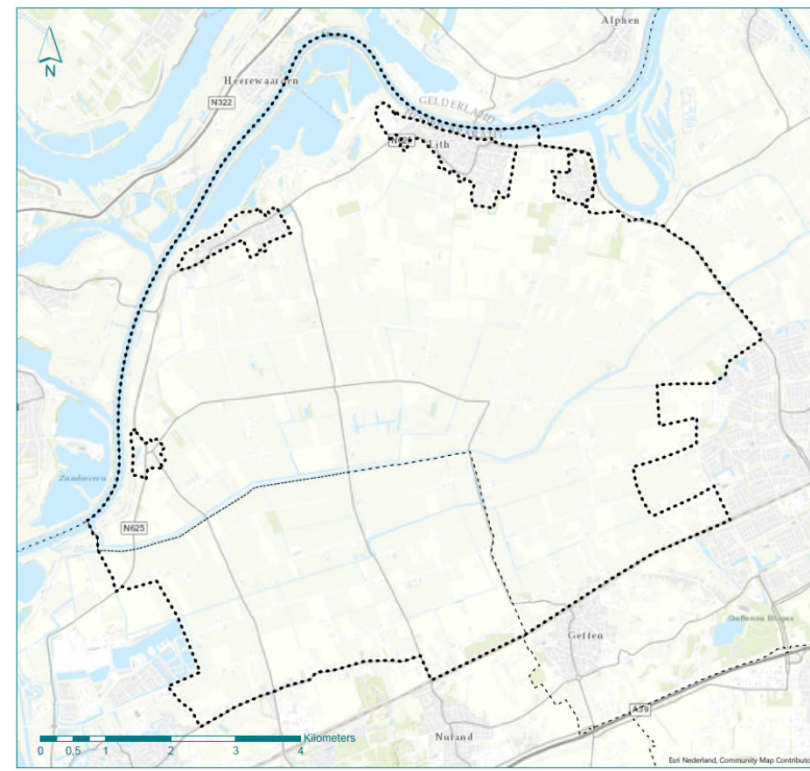
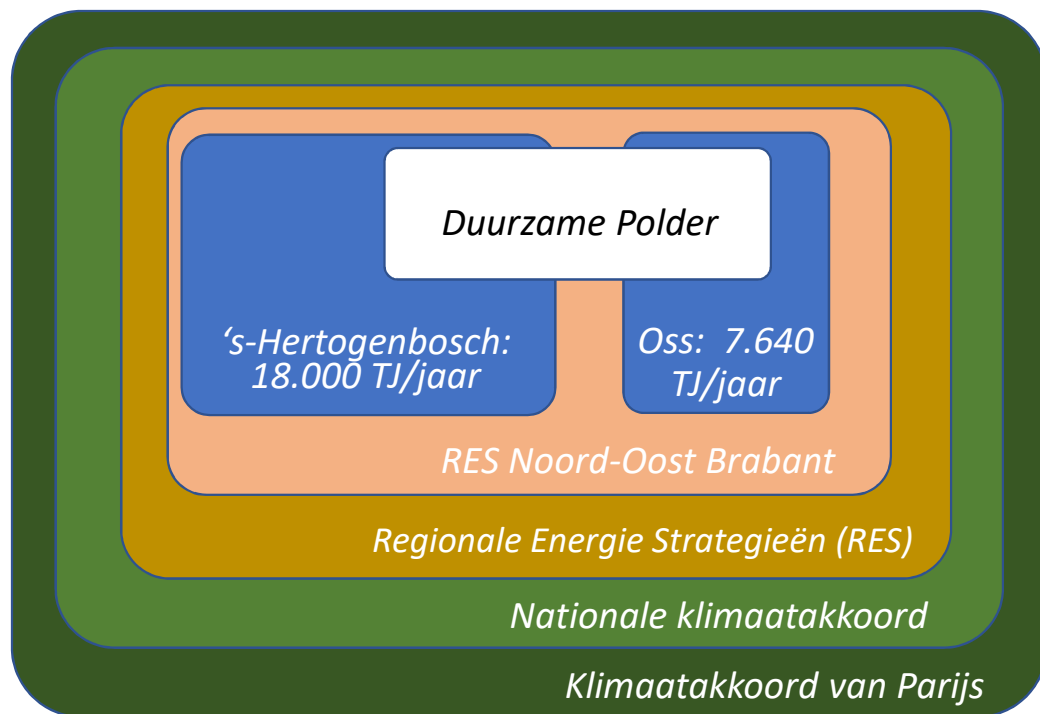
Aanleiding voor de Verkenning (2)

Duurzame Polder: Het uitvoeren van een gezamenlijk verkenning is één van de maatregelen die gemeenten en provincie onderzoeken om hun energiedoelen te bereiken.

Aanleiding voor de Verkenning (2)

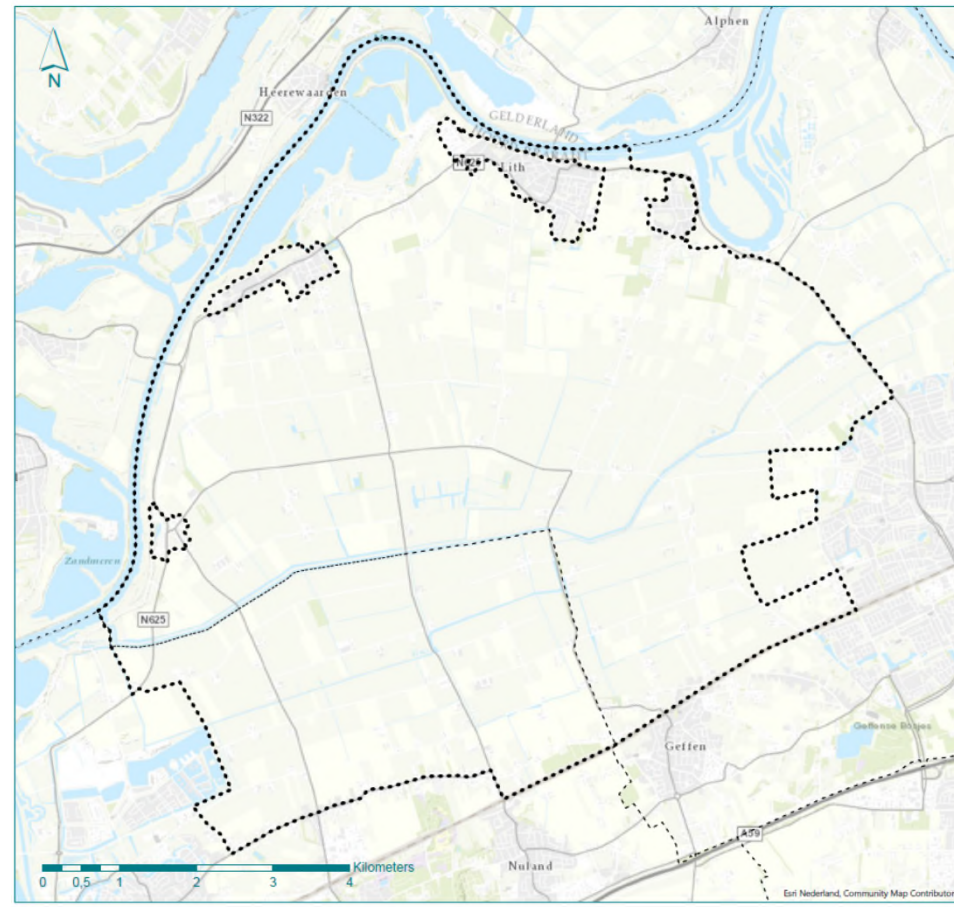
Aanleiding voor de Verkenning (3)

1. Alle initiatieven liggen in de Duurzame Polder en moeten **landschappelijk** zo goed mogelijk worden ingepast.
2. Alle initiatiefnemers beraden zich hoe omwonenden en andere belanghebbenden kunnen **meedelen in de winst van hun initiatief** en hoe ze iets terug kunnen doen voor het gebied.
3. Alle windmolens en aan te leggen zonnenvelden moeten aangesloten worden op het **hoogspanningsnet**.
4. Alle initiatieven kunnen **milieueffecten of hinder** veroorzaken. Soms tellen effecten bij elkaar op en is het totale effect groter.
5. Alle initiatieven vereisen een **formeel besluit van een bevoegd gezag**.
6. Tegen alle initiatieven staan **rechtsmiddelen** open, voor een aantal geldt bovendien een **m.e.r.-plicht**.

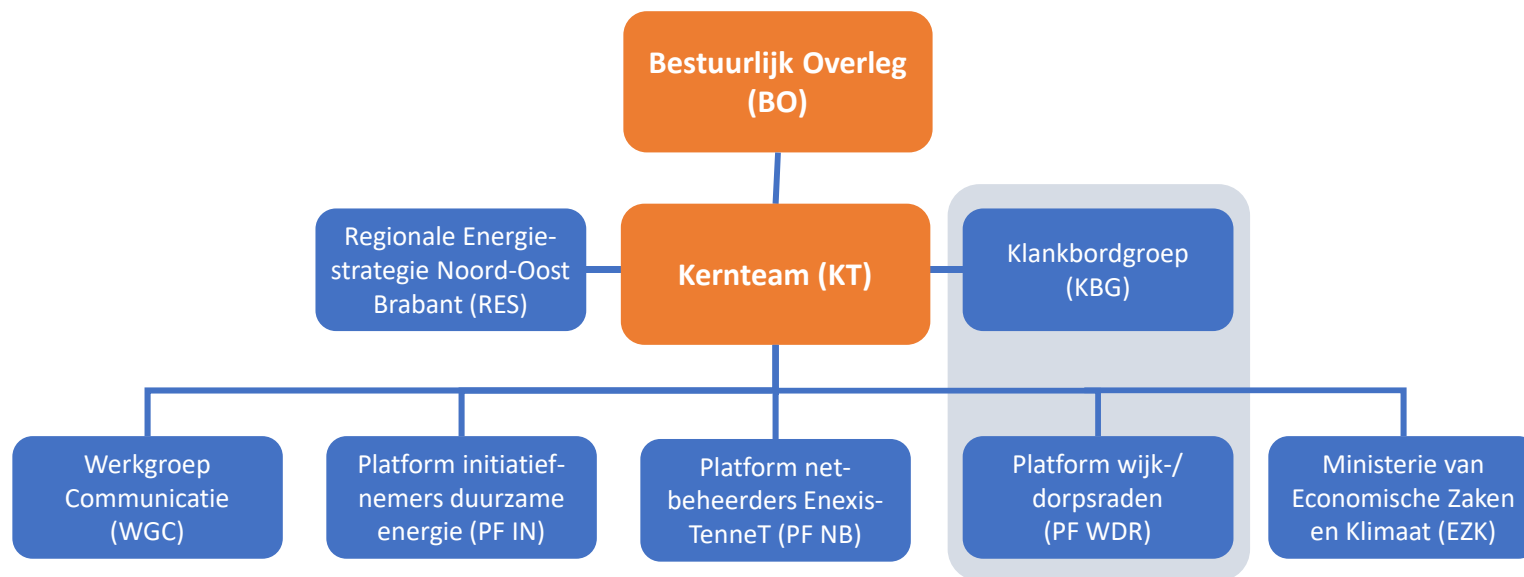
Het Verkenninggebied

Aanpak van de Verkenning

Omgevingsmanager Jeroen
Kessels is **omgevingsmanager**

Aanpak van de Verkenning

5 bewonersbijeenkomsten over het nut en de noodzaak van een duurzame energieopwekking en het ophalen van de eerste belangen in de Duurzame Polder.

4 bewonersbijeenkomsten over ontwikkelperspectieven;

3 overleggen met een platform met wijk- en dorpsraden over de stand van zaken;

3 overleggen met een klankbordgroep met afgevaardigden van belangen-organisaties over de stand van zaken;

6 themasessies met stakeholders vanuit Cultuurhistorie, Landbouw, Natuur, Wonen (o.a. wijk en dorpsraden) en bedrijven (en infrastructuur), Recreatie en Water om de belangen in de Duurzame Polder goed in beeld te krijgen;

2 gezamenlijke overleggen met initiatiefnemers van windmolenparken en zonnevelden in de Duurzame Polder;

Perspectieven voor de toekomst

Doel Verkenning: Hoe willen gemeenten en provincie omgaan met initiatieven en waar willen ze op sturen. Dat is óók belangrijk voor bewoners, initiatiefnemers en netbeheerders.

- I. **Autonome ontwikkeling** met behoud van de geldende bestemmingsplannen (voortzetting huidige situatie).
- II. **Maximale energieopwekking (referentie)** waarbij alle landbouwpercelen maximaal worden benut voor energieopwekking (theoretisch maximum).
- III. **Integrale gebiedsontwikkeling** waarbij duurzame energie en landbouwtransitie aanleiding zijn om het gebied (deels) opnieuw in te richten en waarbij andere gebruiksvormen zoals wonen, natuur, cultuurhistorie, recreatie, etc. een goede plek krijgen.

Perspectief I: Autonome ontwikkeling

1. **Bestemmingsplannen blijven ongewijzigd** (grootschalige windturbines en zonneparken niet rechtstreeks toegestaan), geen vervolgtraject (No Go eind 2019).
2. Initiatiefnemers met meer dan 100 MW wind of 50 MW zon doen een melding op basis van de **Rijkscoördinatieregeling**. Voor kleinere initiatieven kunnen ze een **omgevingsvergunning** aanvragen bij gemeente of provincie.
3. Bevoegde gezag (gemeente, provincie of Rijk) toetsen **van geval tot geval** of sprake is van:
 - een goede ruimtelijke onderbouwing (vergelijkbaar met toelichting bestemmingsplan);
 - een motivering met ‘zware zorgvuldigheidseisen’ (behoefte aan de ontwikkeling en locatiekeuze);
 - een goede ruimtelijke ordening en een zorgvuldige belangenafweging (Awb);
 - acceptabele milieugevolgen.
4. **Initiatiefnemers regelen zelf hun netaansluiting** (wie het eerst komt, die het eerst maalt).
5. Ontwikkeling van de polder en mate van energieopwekking sterk **afhankelijk van markt- en burgerinitiatieven**.

Perspectief II: Maximaal energieopwekking (referentie)

1. Rijk, provincie en/of gemeenten maken samen een ruimtelijk programma of plan om **maximale energieopwekking met windmolens en/of zonnevelden** te faciliteren. Initiatiefnemers kunnen daarna binnen de kaders van het programma of plan initiatieven ontplooiën.
2. **Theoretisch maximum**: Geen windturbines in natuurgebieden en in het tracé van de hoogspanning. Afstand van turbines tot bebouwde kernen voldoet aan wettelijk hinder beperkende normen) en tot molenaarswoningen voldoet aan regels voor externe veiligheid.
3. Wonen, natuur, landbouw, cultuurhistorie, recreatie, etc. zijn in dit perspectief **ondergeschikt**, maar (onder of naast windturbines) wel mogelijk.
4. Overheden en netbeheerders kunnen **een energieopslag en station in het gebied of een 150 KV aansluiting** naar het TenneT netwerk op het 380 KV station in de regio Dodewaard regelen.
5. Overheden toetsen initiatieven in de Duurzame Polder aan de **kaders van het ruimtelijk programma of plan**.

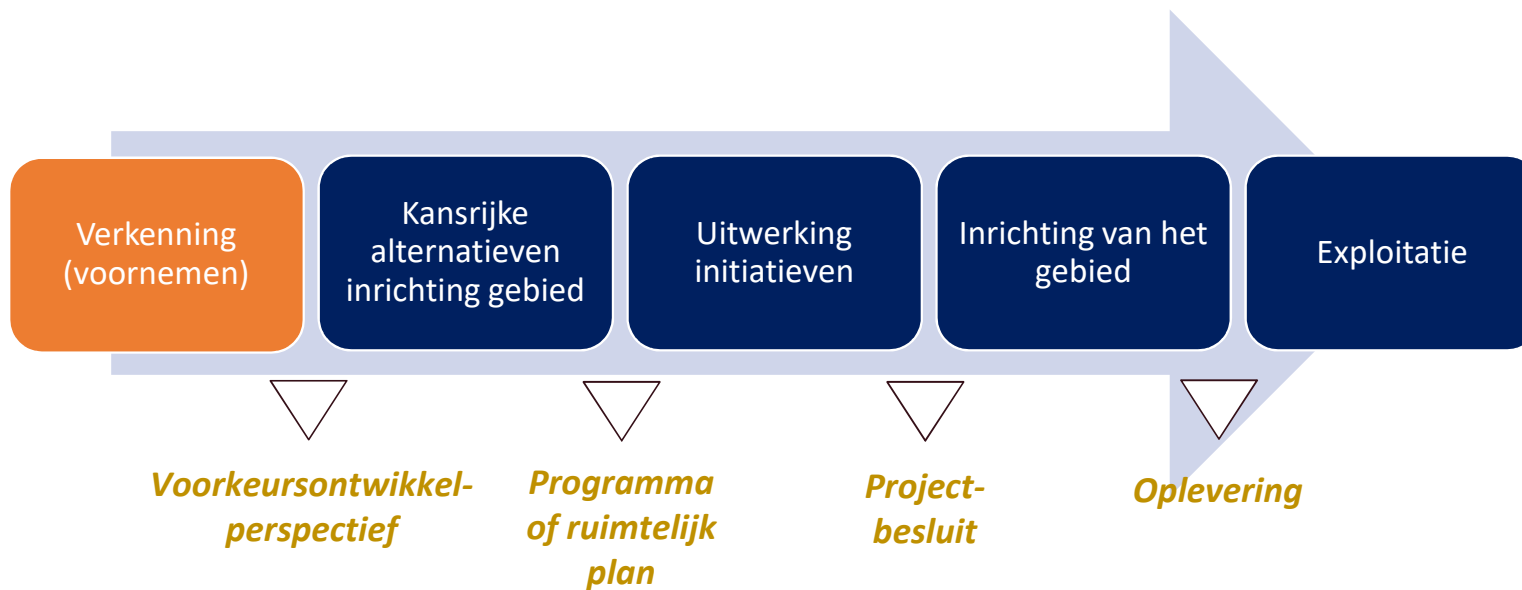
Perspectief III: Integrale gebiedsontwikkeling

1. Rijk, provincie en/of gemeenten maken samen een ruimtelijk programma of plan om een **integrale gebiedsontwikkeling met windmolens en/of zonnevelden** te faciliteren. Initiatiefnemers kunnen daarna binnen de kaders van het programma of plan initiatieven ontplooiën.
2. **Duurzame energie wordt de aanjager voor een ontwikkeling** waarin ook andere opgaven en belangen een plek kunnen krijgen.
3. Geen windturbines in natuurgebieden en in het tracé van de hoogspanning en aardgasleiding. Afstand turbines tot bebouwde kernen en individuele woningen voldoet aan hinder beperkende normen.
4. Overheden en netbeheerders kunnen **een energieopslag en station in het gebied of een 150 KV aansluiting** naar het TenneT netwerk op het 380 KV station in de regio Dodewaard regelen.
5. Overheden toetsen initiatieven in de Duurzame Polder aan de **kaders van het ruimtelijk programma of plan**.

Eerste opzet beoordeling integrale gebiedsontwikkeling

Gezien complexiteit en impact van dit perspectief, fysieke leefomgeving waarin het zich afspeelt en samenkomst publieke belangen (nationaal, provinciaal en gemeentelijk) met private belangen:

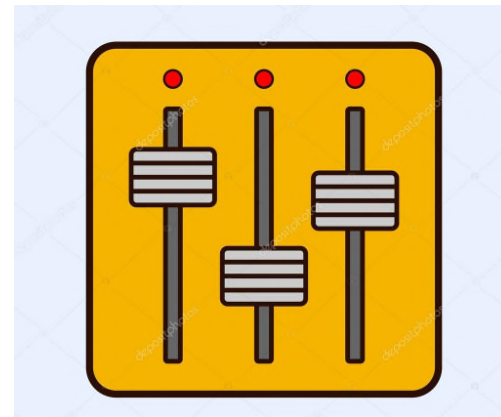

Welk perspectief heeft de voorkeur?

1. Energieopwekking (wanneer tevreden, wanneer genoeg)?
2. Landschappelijke inpassing (o.m. wonen, natuur, cultuur, recreatie etc.)?
3. Maatschappelijke meerwaarde (fonds, aandelen etc. interessant)?
4. Procedures (programma, projectbesluiten, participatie etc.)?
5. Netaansluiting (hoe worden netbeheerders betrokken)?
6. Milieugevolgen en hinder (o.m. leefomgeving en gezondheid)?
7. Projectorganisatie (wie coördineert, wie besluit, hoe vindt participatie plaats, waar kunnen belanghebbenden terecht)?

Initiatiefnemers

Overheid

Verkenning Duurzame Polder Oss-'s-Hertogenbosch